

دمحمد عمر ننگيار لنډه پيژندنه

محمد عمر ننگيار د عبدالقيوم زوی په کال ۱۳۳۱ هـ ش. د کابل ښار په ده افغانانو کې په يوې روښانفکره کورنۍ کې زيږيدلی دی. لومړی او ثانوي زده کړي يې په کابل کې بشپړي کړي، او بيا د کابل پوهنتون د ټولنيزو علومو او فلسفې پوهنځي له پای ته رسولو وروسته - څرنګه چې د تحصيل په دوره کې يې در اډيو د هنر او ادبياتو د ادارې سره همکاري در لوده - په ۱۳۵۸ هـ ش. کال در اډيو او ټلويزيون د هنر او ادبياتو د ادارې د پښتو ډرام او ډيالوګ په څانګه کې رسماً په کار پيل وکړ. هاته يې در اډيو ډرامونه، در اډيو پرله پسې داستانونه او راډيويي نمايشنامې ليکلې. همدارنگه، ټلويزيوني نمايشنامې، او دلنډو فلمونو سنار يوګانې چې تر ټولويې د، تنګی هڅې، په نامه يونيم ساعته ټلويزيوني هنري فلم داستان او سناريو او د (مبارک دي شه) ټلويزيوني کوميډي نمايشنامه چې ښاغلي داو د فاراني ډايرکټ کړی وه، د يادولو وړ دي.

ننگيار د ۱۳۶۰ هـ ش. کال څخه وروسته د ښاغلي جلال نوراني او ځينو بهرنيو نامتو ليکوالو وطنزونه په پښتو ژباړل چې دهغه وخت در اډيو او ټلويزيون دخپرنۍ ارګان (آواز مجلې) له لارې خپريدل. په ۱۳۶۴ هـ ش. کال کې يې خپله طبعه په طنز ليکلو کې واز مايله چې د آواز مجلې، انيس، پامير، او کار پيړۍ ور ځپانو او جريسي دوکې خپريدل. د (پردي) په نامه طنزيي په ۱۳۶۵ هـ ش. کال دويمه ادبي - هنري جايزه هم گټلې ده.

د ننگيار طنزونه د ټولنيزې هستۍ د واقعيتونو ښکلي هندارې دي چې د ښې هنري او ادبي پانګې په ښکلا پسولل شوي دي. دده ټول طنزونه همداسې دي. فکري ژورتيا، ځکه چې دې د فلسفې شاګرد دی. هنري پانګه، ځکه چې دې خپله هنر مند دی، ادبي اډانه اونګه ژبه، ځکه چې دې دمطالعي سړی دی، لوړ فرهنگي تخليقات او په هغه کې د هنري توموروزنه، ځکه چې د کابل ښار کولتوري او مدنی ژوندانه او پاسته اقليم او دکونړ د دري (خاص کونړ) د دوو خواوو هسکوشنو غرونو پر تم او د (تيتک) د غره لمنۍ ته دمست بهانده سيند غر مباد هغه د طبيعت تومنه جوړوي.

ننگيار له ۱۹۹۲ع کال نه وروسته په مسکوکي د پردیسی شيپي اوورخي تيروي اوپه دي هيله دي چې په گران وطن کي داسي حالات رامینځ ته شي چې دنورو پردیسو هیوادو الوسره یوځای دخپل هیوادغیري ته ستون شي. (په ده څه شوي؟ د بنسټ اغلي عمر ننگيار د طنز ونولو مړنی چاپي دفتر دی چې ستاسوپه لاس کي دی.